

DRŽAVNI ARHIV U SPLITU

Sumarni inventar arhivskog fonda

HR-DAST-629

**Okružni pomorski ured Trogir Kraljevine
Italije
(*R. Ufficio circondariale marittimo Traù*)
(1941.-1943.) 1941-1943.**

1. IDENTIFIKACIJA

1.1. Identifikacijska oznaka /signatura/ Klasifikacijska oznaka	HR-DAST-629 A. 4.3.5.
1.2. Naslov	Okružni pomorski ured Kraljevine Italije
1.3. Vrijeme nastanka gradiva	1941-1943.
1.4. Razina opisa	fond
1.5. Količina i nosač zapisa	kutija 2, 0,2 d/m

2. KONTEKST

2.1. Naziv stvaratelja

R. Capitaneria di porto di II classe Trau 1941 1942.

R. Ufficio circondariale marittimo Trail 1943.

2.2. Upravna povijest

Drugi svjetski rat donio je nove državne promjene u Dalmaciji. Kraljevina Jugoslavija se raspala 1941. godine nakon napada sila Trojnog pakta. Dalmacija je Rimskim sporazumom pripala Kraljevini Italiji. Temeljem njega je talijanski kralj Vittorio Emanuele III donio Dekret o aneksiji Dalmacije, Boke Kotorske, dijelova Hrvatskog primorja i Gorskog Kotara i o osnivanju Guvematorata za Dalmaciju. Guvematorat su činila okružna područja gradova Zadra, Splita i Kotora odnosno Dalmacija i njezini otoci.¹

Slijedom tih društveno političkih promjena slijedile su promjene u svim segmentima pomorske državne uprave. U Splitu je 1941. godine Direkcija pomorskog saobraćaja², koja je do tada bila glavna ustanova pomorske uprave, stavljena pod talijansku vojnu nadležnost. Nakon toga 1942. godine provedene su administrativne promjene u svrhu uspostave redovite, sada talijanske pomorske uprave.³ Ustrojena je Direzione Marittima della Dalmazia⁴ u Splitu kao glavna ustanova pomorske uprave Guvematorata Dalmacije. U njenoj nadležnosti su bile lučke kapetanije u Zadru, Šibeniku, Splitu i Kotoru, a njima podređeni su bili okružni i mjesni pomorski uredi.

U Trogiru, spomenute promjene započele su na način daje 26. travnja 1941. godine *Lučka kapetanija II*⁵ reda zaprimila okružnicu⁶ kojom Direkcija pomorskog saobraćaja u Splitu obavještava sve lučke urede u svojoj nadležnosti kako je istu (*Direzione del Traffico Marittimo Mercantile a Spalato*) preuzeo Alfredo Giura (*Ammiraglio Commandante di Marina Spalato*).

Od tada prestaje djelatnost Lučke kapetanije II reda Trogir i započinje djelatnost lučkog ureda u Trogiru pod talijanskom upravom i talijanskim imenom : *R. Capitaneria di porto di II classe Trau*.

Administrativno poslovanje nije se u početku promijenilo osim što je uveden talijanski jezik. Krajem 1942. godine nakon što je uspostavljen Guvematorat za Dalmaciju uvedeno je novo, talijansko poslovanje i upravljanje spisima, bitno drugačije od ovdje uvriježene austrougarske pismohrane. U skladu s tim mijenja se i ime lučkog

¹ „Giornale ufficiale del Governo della Dalmazia” god. I, br. 1, od 15. srpnja 1941.

² HR-DAST-16 Direkcija pomorskog saobraćaja (Pomorska oblast SHS) Bakar, Split (1919-1941)

³ „Giornale Ufficiale del Governo della Dalmazia” god. II, br. 1, od 31. siječnja 1942.

⁴ HR-DAST-518 Pomorska direkcija za Dalmaciju (Direzione Marittima della Dalmazia) Split (1941-1943)

⁵ HR-DAST-320 Lučka kapetanija II reda Trogir

⁶ Djelovodni spis (okružnica) br.1035/41. temeljem kojeg prestaje djelatnost Lučke kapetanije II reda Split u Kraljevini Jugoslaviji i započinje djelatnost ustanove lučke uprave u Trogiru pod Talijanskom upravom.

ureda u : *R. Ufficio circondariale marittimo Trait.*

Djelatnost takvog lučkog ureda u Trogiru prestaje u rujnu 1943. godine kada je nakon kapitulacije Italije Nezavisna država Hrvatska uspostavila svoj lučki ured: *Lučko poglavarstvo u Trogiru.*

2.3. Povijest arhivskog fonda

Državni arhiv u Splitu je zaprimio 1983. godine od Lučke kapetanije Split, Ispostava Trogir, arhivsko gradivo nastalo djelatnošću prednika te ustanove za razdoblje od 1922. do 1945. godine. Prigodom sređivanja, slijedom principa provenijencije i primjenom klasifikacije arhivskih fondova i zbirki gradivo je razdvojeno na više stvaratelja:

- >*Lučko Odaslanstvo-Lučka kapetanija II reda Trogir (1918-1941)*
- >*R. Capitaneria di porto di II classe Trait- R. Ufficio circondariale marittimo Trati (1941-1943)*
- >*Lučko poglavarstvo Trogir (1943-1944)*
- >*Lučka kapetanija Trogir (1944-1991)1944-1945.*

Ovim sumarnim inventarom obrađeno je i prezentirano arhivsko gradivo nastalo djelatnošću stvaratelja koji je tada formalno pravno bio pod nadležnošću i na teritoriju Kraljevine Italije : *R.Capitaneria di porto di II classe Trau* odnosno *R. Ufficio circondariale marittimo Trail (1941-1943)*

2.4. Način preuzimanja

Gradivo je zaprimljeno 26.12.1983. godine uz Zapisnik i primopredajni popis broj 236/1-83 i upisano je u Knjigu primljenog arhivskog gradiva Državnog arhiva u Splitu pod brojem 325, str. 216.

3 SADRŽAJ I USTROJ

3.1 Sadržaj

Gradivo čine opći spisi. Upisnici spisa nisu sačuvani. Spisi sadrže podatke o sigurnosnom stanju i kontroli trogirске luke i plovila male obalne plovidbe, o pomorskom prometu, pomorcima, svjetionicima, ribolovu i ostalim poslovima iz nadležnosti stvaratelja u vrijeme Drugog svjetskog rata tj. razdoblju talijanske okupacije Trogira.

3.2. Odabiranje, izlučivanje i rokovi čuvanja

S obzirom daje gradivo nastalo u ratnom razdoblju, pri sređivanju nije bilo izlučivanja. Gradivo je određeno za trajno čuvanje.

3.4. Plan sređivanja

Sređivanje je učinjeno po principu provenijencije. Rekonstruiran je prvobitni red odlaganja spisa i uspostavljene su dvije serije i pet podserija.

Prvu seriju čine spisi nastali djelatnošću stvaratelja od 26 travnja 1941. do kraja 1942. godine. Spomenutog dana Lučka kapetanija II reda Trogir zaprimila je okružnicu upućenu svim izvršnim ustanovama pomorske uprave od strane Direkcije pomorskog saobraćaja u Splitu. Okružnicom se izvještava o uspostavi vlasti Kraljevine Italije na području Dalmacije. Okružnica je protokolirala urudžbenim brojem 1035/41. Tim spisom prestaje djelatnost Lučke kapetanije II reda Trogir i ujedno započinje s radom *R. Capitaneria diporto di II classe Trail*. Nova ustanova do kraja 1942. godine nije promijenila ustroj i rukovanje spisima osim što je službeni jezik od tada isključivo talijanski. Spisi su i dalje odlagani po već uvriježenom sustavu kojim se svakom poslanom i zaprimljenom spisu, u jednom nizu davao tekući glavni broj. Dakle ova prva serija sastoji se od urudžbenih spisa od broja 1035 do 1763 za 1941. i od broja 1 do 1462 za 1942. godinu.

Drugu seriju čine spisi nastali 1943. godine nakon uspostave Guvematorata za Dalmaciju. Od tada se na ovom području primjenjuju norme redovite talijanske administracije koja spise, nakon prijama i obrade, u pismohranu odlaže funkcionalno tj. tematski. U skladu s navedenim, promijenjen je naziv stvaratelja, u *R. Ufficio circondariale marittimo Trail*, a spisi su odlagani s obzirom na sadržaj u pet grupa. Svaka grupa spisa u ovoj seriji čini jednu podseriju. Prvo to su povjerljivi spisi (izvorno označeni kao *segreto* i *riservato*) slijede naredbe i upute viših nadležstava (*COMANDO MILITARE MARITTIMO DELLA DALMAZIA*, *R. DIREZIONE MARTTTIMA DELA DALMAZIA* i *R. CAPITANERIA DI PORTO DI SPALATO*), slijedeća, treća podserija sadrži izvješća o radu stvaratelja, posebno su izdvojeni i spisi o planiranju ribolovne sezone i na kraju, u petoj podseriji nalaze se osobni podaci o pomorcima s područja Trogira. To su molbe pomoraca kojima traže dozvole za plovidbu u prilogu kojih su liječnička uvjerenja osobni podaci i fotografije.

Struktura fonda :

1. *R. Capitaneria di porto di II cllasse 1941-1943.*
  - 1.1. Opći spisi 1941-1942
2. *R. Ufficio circondariale marittimo 1943.*
  - 2.1. Tajni spisi

- 2.2. Okružnice i naredbe
- 2.3. Izvještaji stvaratelja
- 2.4. Ribarstvo
- 2.5. Podaci o pomorcima

4. UVJETI DOSTUPNOSTI I KORIŠTENJA

4.1. Uvjeti dostupnosti

Gradivo je dostupno korisnicima sukladno *Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima* (NN 105/97), *Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva* (NN 67/99) i *Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva i radu čitaonice Državnog arhiva u Splitu*.

4.2. Uvjeti objavljivanja i umnožavanja

Umnožavanje i objavljivanje je sukladno *Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva i radu čitaonice Državnog arhiva u Splitu* i *Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva* (NN 67/99).

4.3. Jezik i pismo

Jezik je talijanski. Pismo je latinica.

4.4. Tvarne značajke i tehnički uvjeti

Spisi su dobro sačuvani.

5. DOPUNSKI IZVORI

5.1 Dopunski izvori

Dopunski izvori su arhivsko gradivo prednika tj. arhivski fond oznake HR-DAST-320 Lučka kapetanija II reda Trogir (1918-1941) i arhivski fondovi slijednika HR-DAST- 631 Lučko poglavarstvo Trogir NDH (1943-1944) za razdoblje Nezavisne države Hrvatske i HR-DAST-635 Lučka kapetanija Trogir (1945-1991) 1944-1945. za razdoblje druge Jugoslavije.

Arhivsko gradivo višeg nadležstva HR-DAST 518 Pomorska direkcija za Dalmaciju (*Direzione Marittima della Dalmazia*) Split (1941-1943)

5.2. Bibliografija

Beuc, Ivan: *Povijest institucija državne vlasti u Hrvatskoj (1527-1945)*, Zagreb

1969.

Giornale ufficiale del Governo delle Dalmazia br. 1 i 2.

6. KONTROLA OPISA

6.1. Pravila

Opća međunarodna norma za opis arhivskog gradiva ISAD(G), 2. izdanje, Zagreb, 2001.

6.2. Nadnevak izrade opisa

Siječanj, 2015. godine
Opis izradila Gordana Tvrdić.

Okružni pomorski ured Trogir Kraljevine Italije

Naziv	Sadržaj	Raspon godina	Tehnička jedinica (kutija)
<p>1.</p> <p><i>R. Capitaneria di porto di II classe</i></p>	<p>1.1. Opći spisi 1035-1763</p> <p>Opći spisi 1-1462</p>	<p>1941.</p> <p>1942.</p>	<p>1</p>
<p>2.</p> <p><i>R. Ufficio circondariale marittimo</i></p>	<p>2.1. Tajni spisi</p> <p>2.2. Okružnice i naredbe</p> <p>2.3. Izvještaji stvaratelja</p> <p>2.4. Ribarstvo</p> <p>2.5. Podaci o pomorcima</p>	<p>1943.</p> <p>1943.</p> <p>1942/43.</p> <p>1941/43.</p>	<p>2</p>

